

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „Zöld könyv – Európai stratégia az energiaellátás fenntarthatóságáért, versenyképességéért és biztonságáért” és „A Bizottság közleménye a biomasszával kapcsolatos cselekvési tervről”, valamint „A Bizottság közleménye a bioüzemanyagokra vonatkozó uniós stratégiáról”

(2007/C 51/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel a fenntartható, versenyképes és biztonságos energiára vonatkozó uniós stratégiáról szóló zöld könyvre (COM(2006) 105 final), a biomasszával kapcsolatos cselekvési tervről szóló európai bizottsági közleményre (COM(2005) 628 final), valamint a bioüzemanyagokra vonatkozó uniós stratégiáról szóló európai bizottsági közleményre (COM(2006) 34 final);

tekintettel az Európai Bizottság 2005. december 2-i határozatára, amely szerint az EK-Szerződés 265. cikkének (1) bekezdése alapján felkéri a Régiók Bizottságát vélemény kidolgozására a fenntartható, versenyképes és biztonságos energiára vonatkozó uniós stratégiáról szóló zöld könyv tárgyában;

tekintettel elnöke 2006. február 16-i határozatára arról, hogy a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot megbízza e vélemény kidolgozásával;

tekintettel 2006. február 16-i, a „Zöld könyv az energiahatékonyságról avagy többet kevesebbrel” (COM(2005) 265 final) tárgyban kidolgozott véleményére – CdR 216/2005 fin;

tekintettel az Európai Bizottság „A biztonságos energiaellátás európai stratégiája felé” című zöld könyvről kidolgozott, 2001. november 15-i véleményére (COM(2000) 769 final) – CdR 38/2001 fin (!);

tekintettel 2004. június 17-i, „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a végfelhasználói energiahatékonyságról és energiaszolgáltatásokról” című véleményére (COM(2003) 739 final) – 2003/0300 (COD)) – CdR 92/2004 fin (?);

tekintettel véleménytervezetére (CdR 150/2006 rev.1), amelyet a „Fenntartható fejlődés” szakbizottság 2006. június 27-én elfogadott (előadó: Emilia Müller, a Bajor Miniszterelnöki Hivatal szövetségi és európai ügyekért felelős minisztere (DE/EPP));

a 2006. október 11-én és 12-én tartott 66. plenáris ülésén (az október 11-i ülésnapon) egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottsága nézetei

A Régiók Bizottsága

Az energiaellátásról szóló zöld könyvről

1.1 **üdvözli** a zöld könyv előterjesztését, amely pontos képet fest az energiaágazat jelenlegi helyzetéről, valamint a fenntartható, versenyképes és biztonságos európai energiát megvalósító stratégia felé vezető utakat vázolja fel;

1.2 **megállapítja**, hogy Európának az energia terén még számos kihívással kell megküzdenie, mint például a magas és erősen ingadozó energiaárak, a világviszonylatban növekvő energiaerleslet, a termelő és tranzitországok, illetve a szállítási útvonalak kapcsán felmerülő biztonsági kockázatok, az importtól való egyre nagyobb mértékű függőség, az energia- és beszerzési források eddig még csak korlátozottan jelentkező diverzifikációja, a fokozódó környezeti terhek, a nagyobb mértékű integráció és a nemzeti energiapiacok összekapcsolásának követelménye, illetve az energia-infrastruktúrába történő magas beruházási igény;

(¹) HL C 107., 2005.5.3., 13. o.

(²) HL C 318., 2004.12.22., 19. o.

1.3 **üdvözli**, hogy e kihívások fényében a zöld könyv intenzív energiapolitikai vitát kezdeményez Európában, és **kiemeli** egy hosszú távra szóló uniós energiastratégia jelentőségét;

1.4 **hangsúlyozza**, hogy az ellátásbiztonság – versenyképesség – környezetvédelem „célháromszögének” megvalósítása érdekében elengedhetetlen az energiapolitikával kapcsolatos valamennyi politikai terület – így elsősorban a közlekedési, környezetvédelmi, regionális, kutatási és fejlesztési politika, valamint a külpolitika – figyelembevétele;

1.5 **üdvözli** a közös európai energiapolitika létrehozására irányuló megközelítést, amely partnerséget teremt az európai, nemzeti és nemzet alatti kormányzati szintek között, kellően figyelembe véve az egyes tagállamok sajátosságait a szubszidiaritás elvének megfelelően. Európa csak összehangolt cselekvéssel tudja fenntartható módon megoldani az energiaellátás biztonságának és feltételeinek problémáit;

1.6 **utal arra**, hogy a stabil és olcsó energiaellátás a régiók és települések fenntartható fejlődése szempontjából is nagy jelentőséggel bír;

1.7 **kiemeli** a regionális és helyi önkormányzatok szerepét mint olyan energia-előállítókat (például az energiaszektor vállalataiban való érdekeltségük révén), akik rá vannak utalva a tisztességes versenyfeltételekre;

1.8 **üdvözli** az Európai Tanács március 23–24-i következtetéseit, amelyek szerint „az európai gazdaságok versenyképességének és az energiaellátás megfizethetőségének biztosítása” érdekében ösztönözni kell az EU-ban a regionális energia-együttműködés kiépítését, valamint a regionális piacok közösségi belső piacba történő integrációjának megkönnyítését;

1.9 **kiemeli** a külső és belső energiaforrások diverzifikációjának szükségességét annak érdekében, hogy csökkenjen az EU importfüggősége, valamint az egyes szolgáltatók szállításteljesítésétől való függése, és így biztosítható legyen a fenntartható energiaellátás;

1.10 **hangsúlyozza**, hogy – alkalmazva a szubszidiaritás elvét – az energiaszerkezetről való döntést továbbra is a tagállamok hatáskörében kell hagyni;

1.11 **síkra száll amellett**, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében a tagállamokban növeljék az olyan megújuló energiafajták arányát az energiaszerkezetben, amelyek csak kis mértékben vagy egyáltalán nem bocsátanak ki üvegházhatást okozó gázokat;

1.12 **hiányolja**, hogy az energiaszerkezet diverzifikációja során figyelmen kívül hagyták az eredményes, hatékony, a regionális és helyi energia-előállítók és -szolgáltatók által is gyakran használt vízenergiát és hőenergiát;

1.13 **sajnálattal jegyzi meg**, hogy számos tagállamban a gáz és a villamos energia belső piacának liberalizációjára vonatkozó irányelvet csak hiányosan ültették át;

1.14 **szükségesnek tartja**, hogy a további jogalkotási intézkedéseket a második belső piaci csomag hiánytalan átültetése és az ennek kapcsán jelentkező hatások értékelése előzze meg;

1.15 **kiemeli** egy egységes európai energiahálózat létrehozásának szükségességét, és ezért **égetően szükségesnek tartja** a nemzeti szabályozó hatóságok közötti együttműködés javítását;

1.16 **elutasítja** új igazgatási struktúrák, mint például egy európai „energiaszabályozó hatóság” létrehozását, mivel a nemzeti szabályozó hatóságok önmagukban is képesek az Európai Bizottság által javasolt és az Európai Tanács által megerősített célkitűzések elérésére;

1.17 **jelenleg nem látja szükségét** egy új, a földgázkészletekre vonatkozó jogszabályi javaslatnak, hiszen először a 2006 májusában hatályba lépett, a gázellátás biztonságára vonatkozó irányelvet kell átültetni;

1.18 **üdvözli** egy olyan stratégiai terv előterjesztését, amely közösségi szinten erősíti az új energiatechnológiák kifejlesztését, támogatja ez utóbbiak gyors piaci bevezetését, valamint lehetővé teszi a közösségi, illetve nemzeti kutatási és innovációs programok összehangolását;

1.19 fontos célnak **tekinti** az energiahatékonyság növelését, különösképp a tovább fokozódó importfüggőség megakadályozása érdekében;

1.20 **utal arra**, hogy az EU-ban már jelenleg is többféle, hatályban lévő, illetve kidolgozás alatt álló energiahatékonysági intézkedés létezik, amelyek csak most kezdik kifejteni hatásukat vagy még végre sem hajtották őket. Ezek sorában például az épületek energiateljesítményéről szóló irányelv, a kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés támogatásáról szóló irányelv vagy az energia végfelhasználásának hatékonyságáról szóló irányelv említhető;

1.21 **üdvözli** az Európai Bizottság szándékát, amely szerint 2007-től az uniós stratégia évenkénti felülvizsgálatára kerül sor, amelynek során a közép- és hosszú távú célokkal, illetve a megvalósításukhoz szükséges intézkedésekkel foglalkoznak;

A biomasszával kapcsolatos cselekvési tervről

1.22 **üdvözli** a biomasszával kapcsolatos cselekvési tervet, melynek megvalósítása jelentős mértékben hozzájárulhat az energiáról szóló zöld könyvben leírt három cél megvalósításához;

1.23 **üdvözli** az Európai Bizottság szándékát, amely szerint az eddigieknél erősebben kell növelni a biomassza arányát a megújuló energiák között, és az Európai Bizottság által felvázolt intézkedéscsomag egészét megfelelő alpnak **tartja** a biomassza energetikai felhasználásának kiépítéséhez;

1.24 **üdvözli**, hogy az Európai Bizottság kiemeli, milyen jelentősek a régiók a bioüzemanyagoknak és a bioenergia más formáinak a kohéziós és a vidékfejlesztési politika keretében történő ösztönzése szempontjából;

1.25 **utal arra**, hogy a biomassza felhasználása nagymértékben hozzájárulhat annak a célnak az eléréséhez, hogy 2010-re az EU összes energiateljesítményének 12 %-át megújuló energiák fedezzék, ezért **hangsúlyozza** a biomassza mint a fosszilis energiahordozók lényeges alternatívája jelentőségét;

1.26 **kiemeli**, hogy a cselekvési terv első alkalommal vázolja fel, hogyan kell eloszlania a biomasszából előállított elsődleges energiateljesítmény az 1997-es fehér könyv által előirányzott kb. 150 millió tonna kőolaj-egyenértéknyi megháromszorozódásának a hő, az áram és az üzemanyagok között (hő: 75 millió tonna, áram: 55 millió tonna, üzemanyagok: 99 millió tonna kőolaj-egyenérték);

1.27 **kiemeli**, hogy a cselekvési tervben vázolt elképzelés azt jelentené, hogy az Európai Unióban az elsődleges energiafogyasztásban a biomassza jelenleg kb. 4 %-os aránya 2010-re 8 %-ra nőne és **rámutat**, hogy e célnak a szubszidiaritás elvének figyelembevételével történő elérése érdekében a mindenkori illetékes szintnek a biomassza-ellátás biztosítása tekintetében különösképp konkrét intézkedéseket is hoznia kell, mint például a kötelező jellegű tartalékképzés, a termelési folyamat javítása stb.;

1.28 **üdvözli** a Tanács 2006. február 14-i határozatát, amely szerint a távhőszolgáltatást fel kell venni az olyan áruk és szolgáltatások jegyzékébe, amelyek esetében a tagállamok csökkentett hozzáadottértékadó-kulcsot alkalmazhatnak, és **fontosnak tartja**, hogy alkalmazzák a csökkentett kulcsot;

1.29 **emlékeztet arra**, hogy számos helyi és regionális önkormányzat már sikeresen valósít, illetve valósított meg a biomasszából történő hő- és áramellátással kapcsolatos projekteket, így élen járnak e területen; továbbá fontosnak tartja ezek átvételének elősegítését;

1.30 **hangsúlyozza** a biomassza mint energiaforrás jelentőségét a vidék szempontjából: a biomassza hasznosítása új jövedelmi forrásokat hozhat létre elsősorban a mezőgazdaság („a termelő mint energiatermelő”) és az erdőgazdálkodás terén, valamint hozzájárulhat új munkahelyek teremtéséhez;

A bioüzemanyagokra vonatkozó stratégiáról

1.31 **üdvözli** az Európai Bizottságnak a bioüzemanyagokra vonatkozó uniós stratégiáról szóló közleményét, amely szerint a bioüzemanyagok a közlekedés terén legalábbis részben a fosszilis üzemanyagok helyébe léphetnek és bevonhatók az üzemanyag-ellátó rendszerekbe;

1.32 **hangsúlyozza** azt a tényt, hogy több helyi és regionális önkormányzat közületi járműparkja már bioüzemanyagokkal üzemel;

1.33 **kiemeli** a bioüzemanyagok fenntartható módon történő termelésének fontosságát a biodiverzitás csökkenésének elkerülése érdekében; el kellene kerülni, hogy az energianövényekből álló nagy kiterjedésű „monokultúrák” (egyféle növényi kultúra nagyobb területre kiterjedő koncentrációja) túlzottan megzavarják a helyi ökoszisztémát.

1.34 **arra kéri** az Európai Bizottságot, hogy tegye intenzívebbé a bioüzemanyagok kutatásával kapcsolatos erőfeszítéseket mind a nyersanyagok tekintetében (a kultúrák energiahozamainak növelése és energetikai jellemzőinek javítása, vagy a pirolitikus olajok nyersanyagként történő petrokémiai felhasználása érdekében), mind az eljárások vonatkozásában (a biomassza gázosítással, pirolízissel stb. energiává történő átalakítása);

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

Az energiaellátásról szóló zöld könyvről

2.1 az igazságos verseny biztosításához a gáz- és villamos energia belső piacának liberalizálásáról szóló irányelv azonnali, hiánytalan végrehajtását **követeli** minden tagállamban;

2.2 az Európai Bizottság által előterjesztett új jogalkotási javaslatok költség-haszon elemzése mellett **foglal állást**;

2.3 **követeli** az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerének felülvizsgálatához kapcsolódóan és a zöld könyvvel összhangban a rendszer további kiterjesztését és javítását, így biztosítva azt a stabil környezetet, amelyben az egyes iparágak meg tudják hozni a szükséges hosszú távú befektetési döntéseket; **követeli**, hogy az EU gazdaságára – különösen az áramárakra gyakorolt hatás és a nemzeti kiosztási tervek tagállamok közötti elégtelen összehangolásából következő versenytorzulások miatt – nehezedő szükségtelen terheket szüntessék meg;

2.4 **megállapítja**, hogy a 2006. januári gázellátási válság esetében jól bevált az EU-szintű koordináció, és **követeli**, hogy – a tagállamoknak az ellátás biztonságával kapcsolatos saját felelősségét figyelembe véve – a jövőben is biztosítva legyen, hogy ellátási válság esetén a szolidaritás és a szubszidiaritás elvein alapuló, hatékony koordinációs mechanizmusok álljanak rendelkezésre;

2.5 **követeli**, hogy a kutatásban és fejlesztésben kiemelt terület legyen a fenntartható energia és az energiahatékonyság, és erre megfelelő arányú közösségi támogatási eszköz álljon rendelkezésre;

2.6 **javasolja**, hogy az EU kompetenciáinak keretein belül minden fontos politikaterületen ösztönözze a fenntartható energiahordozók felhasználását;

2.7 **üdvözli** az Európai Bizottságnak az energiahatékonyságot célzó intézkedések továbbfejlesztésére irányuló szándékát, és egy széles hatókörű energiahatékonysági cselekvési terv mielőbbi bemutatása mellett **foglal állást**;

2.8 a piacra támaszkodó és költséghatékony eszközök, mint pl. tájékoztatás, tanácsadás, támogatás, önkéntes megállapodások stb. bevonását **követeli** a cselekvési terv kidolgozásába, valamint az államháztartások, vállalatok és fogyasztók terhelhetősége határainak figyelembevételét;

2.9 **elutasítja** az energiahatékonyság növelését szolgáló abszolút célok kitűzését. Az olyan tagállamoknak, amelyek már bevezettek megtakarításokat vagy különösen hatékony technológiákat alkalmaznak, kevesebb lehetőségük van a hatékonyság növelésére, és versenyhátrányba kerülnének az abszolút célkitűzések megvalósítása során;

2.10 **helyesli** a nemzetközi energiahatékonysági egyezményre tett javaslatot, valamint az EU és a nagy energiafogyasztó országok, illetve a fejlődésnek indult országok közötti párbeszéd megindítását az energiahatékonyság és -takarékoság témájában;

2.11 **támogatja** az ellátás biztonságát és a beszerzési források diverzifikálását célzó kül- és biztonságpolitikai közös koncepció kifejlesztését, valamint az energiapartnerségek kiépítését és a fontos termelő, tranzit- vagy felhasználó országokkal való párbeszéd fokozását; ésszerűnek tűnik a nem uniós szomszéd országok bevonása is;

A biomasszával kapcsolatos cselekvési tervről

2.12 **felkéri** az Európai Bizottságot arra, hogy vegye figyelembe a helyi és regionális önkormányzatoknak a cselekvési terv megvalósításában és továbbfejlesztésében betöltött jelentős szerepét, részletesen foglalkozzon a helyi és regionális dimenzióval, és így járuljon hozzá a vidék átfogó fejlődéséhez;

2.13 **támogatja** az Európai Bizottságnak a biomassza-ellátással kapcsolatos nézetét, amely szerint legjobb, ha helyi vagy regionális szinten hoznak döntést az energianövények termeléséről;

2.14 az ellátás biztonságának fokozása, a készletek kímélése, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, valamint a vidék és a megújuló energiagazdálkodás érdekében az energia-

megetakarítás ösztönzése és az energiahatékonyság fokozása mellett **szükségesnek tartja** a megújuló energiák felhasználásának továbbfejlesztését, továbbá ebben az összefüggésben a biomassza energetikai és alapanyagként történő felhasználása fenntartható fejlesztésének további ösztönzését;

A bioüzemanyagokra vonatkozó stratégiáról

2.15 **elengedhetetlennek tartja** a bioüzemanyagokkal kapcsolatban fennálló technikai akadályok leépítését és az EN 14214 szabvány módosítását annak érdekében, hogy többféle növényi olajat lehessen biodízelnként alkalmazni, amennyiben ez nem rontja jelentősen az üzemanyagok teljesítményét, ezért **támogatja** az Európai Bizottság arra irányuló szándékát, hogy mielőbb utánajár az ilyen akadályok okainak, meghatározza a szabvány esetleg módosítandó konkrét aspektusait, ugyanakkor biztosítja, hogy nem kerül sor a bioüzemanyagok diszkriminálására emiatt;

2.16 **felkéri** az Európai Bizottságot, hogy a bioüzemanyagokra vonatkozó stratégia továbbfejlesztése során is megfelelően vegye figyelembe a helyi és regionális dimenziót;

2.17 **üdvözli** az Európai Bizottság arra irányuló szándékát, hogy növeli a bioüzemanyagok arányát az energiafelhasználásban és ehhez felülvizsgálja a bioüzemanyagok támogatására szolgáló cselekvéseket.

Kelt Brüsszelben, 2006. október 11-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE